

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: E. Gerdes
Titel: Maar één minuutje
Druk: 2
16 blz.

De vertelling, die dit werkje biedt, is wat onbeduidend. Een klein meisje heeft de leelijke gewoonte, om altijd uit te stellen. In plaats van wat haar opgedragen wordt, terstond te doen, laat zij steeds één minuutje wachten. Dit komt een paar malen slecht uit en dan betert zij zich. Dit boekje heeft o. i. te veel maakwerk en te weinig natuur. Eenen vader, die "het liefst bij de zijnen" is (pag. 3.) en evenwel, als hij bij zijne thuiskomst de huiskamer niet in orde vindt, met een boos hoofd naar de herberg loopt, en dat nog wel, terwijl zijne vrouw ziek is, kunnen wij ons moeielijk voorstellen. Als hij uit "het bruine paard" terugkomt, toont hij weer een vriendelijk gelaat. Het spijt hem wel, dat hij wat grof tegen zijn dochtertje sprak, maar dat hij zelf wat grof gehandeld heeft, is hem, naar het schijnt, niet tot leed. Te midden van al de houtwol vonden wij echter ééne sappige vrucht. 't Is pag. 9, waar de Schrijver over de H. Schrift spreekt. Truitjes moeder is blijkbaar in den Bijbel goed thuis, zij stelt de zonde van haar dochtertje uit Gods Woord haar voor oogen. Aan moeders, die de Schrift tot hare kinderen brengen, hebben wij behoefte. Uitgezonderd deze bladzijde vinden wij dit verhaal in alles wat oppervlakkig. Er zit geen voedsel in. De Geref. Zondagsschool vraagt om degelijker lectuur. Het sierlijk uiterlijk en de lieve plaatjes moesten het inwendige kunnen verbeteren, maar wat innerlijk zwak is, krijgt door uiterlijken tooi geene kracht. Hoe zeer wij op den schoonen vorm prijs stellen, moet toch de inhoud bovenaan staan.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1901

Auteur: E. Gerdes
Titel: Maar één minuutje
Druk: 3
16 blz.

In dit boekje vinden we de geschiedenis van een veertienjarig meisje, dat door de ziekte harer moeder genoodzaakt is de huishouding waar te nemen. Dikwijls echter vergeet zij haar plicht en tracht in genot haar tijd door te brengen. De vermaningen der moeder zijn gewoonlijk vergeefs en dan heet het telkerns: "'t Was maar één. minuutje." Twee belangrijke zaken: Vader gaat een avond naar de herberg (toch ook verkeerd) en buurmans zoontje ligt ernstig ziek, brengen haar tot inkeer en zij leert, dat eerst het noodige gedaan dient te worden en vervolgens het aangename. 't Boekje is zeer goed geschreven en vooral geschikt voor meisjes van 10-12 jaar.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1907

Auteur: E. Gerdes

Titel: Maar één minuutje

Druk: 3

16 blz.

"Maar één minuutje" verhaalt van een lief, dienstvaardig meisje, dat een leelijk gebrek had. Truitje stelde n.l. graag uit, wat ze dadelijk doen moest. Haar zieke moeder wees telkens op die verkeerde eigenschap en voorspelde, dat ze nog eens de schadelijke gevolgen van haar nalatigheid zou ondervinden. Deze bleven dan ook niet uit. Een boek, dat haar aantrok en een koopman met kunstenmakende kanarievogels waren achtereenvolgens oorzaak, dat haar vader, - boos, omdat de kamer niet in orde was, - naar de kroeg liep, en dat een dokter, noodig voor een ernstig zieken buurjongen, niet meer kon worden geroepen. Gelukkig kwam vader spoedig terug en werd ook de buurjongen weer beter. 't Gevolg van dit alles was, dat Truitje haar kwaad beleed voor den Heere, Hem om vergeving bad en haar leven beterde. De vorm is niet bijzonder goed verzorgd. Het schijnt haastig te zijn afgewerkt. Op pag. 9 staat dat boek ... lees: dat boek. Op blz. 10 ingeworteld voor ingewortelde. Verder treft men Collossensen aan inplaats van Colossensen. Op blz. 10 staat "bijna reddeloos verloren, tenzij ...", maar bijna is hier te veel. Zoo zouden er nog enkele gebreken aan te wijzen zijn. De strekking van dit verhaal is uitnemend. Ook de kinderen moeten in Gods kracht hun verkeerde gewoonten bestrijden en overwinnen, want die slechte eigenschappen zijn zonden tegen den Heere en worden dikwijls oorzaak van allerlei onheilen. Over het borgtochtelijk lijden van Christus wordt in dit werkje niet bepaald gesproken. Een Gereformeerde ader is er niet in te ontdekken. Op pag. 10 vindt men: "dat de macht der zonde alleen door een vasthouden aan Gods genade kan overwonnen worden." Daar had nog wel iets bijgevoegd mogen worden. Ook is de afloop van het verhaal ongemeen gunstig. De stijl is hier en daar te plat; zoo b.v. op pag. 4: "Heb ik jou daar." Op pag. 5: "Te pakken krijgen." Het boekje is netjes uitgevoerd, de illustraties zijn goed, de prijs is niet te hoog. De letter is o.i. te klein. Omdat het verhaal boeit, de jeugdige lezers de gebreken niet zullen bemerken, en de strekking voortreffelijk is, kunnen we niettegenstaande de aanmerkingen, die we maken moesten, het boekje wel aanbevelen.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1907

Auteur: E. Gerdes

Titel: Maar één minuutje

Druk: 4

16 blz.

Met geïll. omslag en 1 zwart plaatje. Prijs 5 cent. De vertelling, die dit werkje biedt, is wat onbeduidend. Een klein meisje heeft de leelijke gewoonte, van altijd uit te stellen. In plaats van wat har opgedragen wordt, terstond te doen, laat zij steeds één minuutje wachten. Dit komt een paar malen slecht uit en dan betert zij zich. Dit boekje heeft o.i. te veel maakwerk en te weinig natuur. Een vader, die "het liefst bij de zijnen" is en evenwel, als hij bij zijn thuiskomst de huiskamer niet in orde vindt, met een boos hoofd naar de herberg loopt, en dat nog wel, terwijl zijn vrouw ziek is, kunnen wij ons moeilijk voorstellen. Als hij uit "Het bruine paard" terugkomt, toont hij weer een vriendelijk gelaat. Het spijt hem wel, dat hij wat grof tegen zijn dochttertje sprak, maar dat hij zelf wat

grof gehandeld heeft, is hem, naar het schijnt, niet tot leed. Te midden van al de houtwol vonden wij echter één sappige vrucht. 't Is pag. 9, waar de Schrijver over de Heilige Schrift spreekt. Truitjes moeder is blijkbaar in den Bijbel goed thuis, zij stelt de zonde van haar dochtertje uit Gods Woord haar voor oogen. Aan moeders, die de Schrift tot haar kinderen brengen, hebben wij behoefte. Uitgezonderd deze bladzijde vinden wij dit verhaal in alles wat oppervlakkig. Er zit geen voedsel in. De Geref. Zondagsschool vraagt om degelijker lectuur. Het sierlijk uiterlijk en de lieve plaatjes moesten het inwendige kunnen verbeteren, maar wat innerlijk zwak is, krijgt door uiterlijker tooi geen kracht. Hoezeer wij op den schoonen vorm prijs stellen, moet toch de inhoud bovenaan staan.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1912

Auteur: E. Gerdes

Titel: Maar één minuutje

Druk: 4

16 blz.

Moeder is ziek. Suze doet het huishouden. Ze is flink voor haar veertien jaren. Eén gebrek heeft ze: boeiende lectuur doet haar soms noodige dingen vergeten. Dit moet ze afleeren. Waarschuwing helpt niet, ook al roept moeder (die N. B. boven ligt) voortdurend: »Suze, denk om je werk !« (Suze is dan in de kamer beneden). Op een avond is de thee niet klaar, als vader komt, en deze maakt direct rechtsomkeert naar de kroeg aan den overkant, zonder behoorlijk zijn vrouw te groeten, die boven ligt. Dit wordt verteld zonder commentaar. 't Is, of 't niet heel erg is, en toch heet het gezin christelijk. Suze heeft spijt, belooft beterschap. Nu komen we te weten, dat het gebrek dieper zit; dat Suze voor andere dingen, die haar belangstelling wekken, ook vaak noodiger dingen vergeet. Daardoor sterft bijv. haast een buurkind. Nu is Suze genezen. We hebben op dergelijke verhalen tegen, dat ze in zestien bladzijden af moeten en dan vaak dingen terloops melden, zooals hier de kroeggeschiedenis, die beter belicht moesten worden. En wat een bedroevend taaltje is het! Op blz. 4 wordt de zon getemperd door een rij bloempotten en geuren er de geraniums. Op blz. 5 in één zin : »zij deed wat zij deed goed,« en »dat moeder haar tot 't een of ander, wat zij moest doen, moest aanzetten.« Op blz. 6 kan 't naaiwerk staan om een weinig te kunnen naaien. Op deze bladzijde laat de schrijver de zieke moeder voortdurend door 't plafond heen roepen. En zoo is er meer. Zulke boekjes moesten niet herdrukt worden. Het kan door ons niet worden aanbevolen.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1912

Auteur: E. Gerdes

Titel: Maar één minuutje

Druk: 5

16 blz.

Een bekende verontschuldiging van meisjes, die meer aan haar genoeg dan aan haar plicht denken. Dat het boekje een 5en druk beleeft, heeft het te danken aan het feit, dat er meer van zulke meisjes zijn dan men vermoedt, waardoor de waarschuwing van Gerdes vaak noodig is. Truitje bleef

nog één minuutje lezen, waardoor Vader in een niet opgeruimde, koude kamer kwam en in de herberg den avond passeerde. Zij bleef nog één minuutje kijken, waardoor Dokter te laat bij een patiënt kwam, wien het den dood wel had kunnen kosten. Bijzonder voor achtelooze meisjes geschikt.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1918

Auteur: E. Gerdes

Titel: Maar één minuutje

Druk: 6

16 blz.

Een meisjesverhaal, dat ook de jongens wel zullen willen lezen. Truitje Bulders, een meisje van veertien jaar leeft gelukkig met haar vader en moeder, totdat een ziekte moeder dwingt rust te nemen en de huishouding hoofdzakelijk aan Truitje over te laten. Deze kwijt zich zóó van haar taak, dat haar ouders tevreden zijn; alleen Truitje heeft een gebrek, ze stelt haar werkzaamheden graag „een minuutje" uit, om een boek te lezen of op straat ergens naar te zien. Die minuutjes duren vaak bijzonder lang, het werk moet dan haast-je rep-je afgemaakt worden en eenmaal zelfs gebeurt het, dat de koffie niet gereed is als vader thuis komt. Deze is daardoor zoo zeer verstoord, ddt hij zijn troost gaat zoeken in „Bruine Peard". Truitje vind dat natuurlijk vreselijk en belooft beterschap. Maar als de kleine Willem van buurvrouw ziek is en het meisje den dokter zal gaan waarschuwen, blijft zij op haar wandeling maar een minuutje bij een man met kanaries kijken. Gevolg: De dokter is zoeven weggegaan en komt eerst laat terug. De kleine wordt gelukkig toch beter en Truitje geneest! Een zwart plaatje : uitvoering goed. Aanbevolen.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1921

Auteur: E. Gerdes

Titel: Maar één minuutje

Druk: 8

16 blz.

Leeftijd 9-13 jaar. Truitje, die inplaats van haar zieke Moeder, het huishouden moet doen, heeft telkens en overal maar één minuutje tijd voor en is daardoor oorzaak van veel verdriet. Maar gelukkig leert ze deze slechte gewoonte af. Misschien zijn er wel meisjes, die ook slechte gewoonten hebben en ze door het lezen van dit boekje afleeren. Jammer dat ook hier de Naam des Heeren wordt verkort. Desondanks aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1931
